

АГРОТУРИСТИЧНІ ПІДПРИЄМСТВА ЯК СКЛАДОВІ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

Юлія Глебова, Світлана Криштанович

Львівський державний університет фізичної культури

Актуальність. Агротуризм, як один із напрямів екологічного туризму, є найперспективнішим видом туризму загалом. Аграрний туризм з кожним роком набирає дедалі більше популярності та активно розвивається в багатьох країнах, особливо в Україні. Осередком розвитку цього виду туризму в нашій державі є Карпатський регіон, оскільки саме тут є всі необхідні ресурси.

В сучасних умовах розвитку України важливого значення набуває дослідження агротуризму. За останні роки вчені значну увагу приділяють цій темі. Зокрема, висвітлювали різні її аспекти відомі науковці, а саме П. Горішевський, В. Головацька, О. Гулич, М. Долішній, Л. Дудник, Ю. Зінько, В. Дарчук, В. Кардаш, В. Липчук, О. Любимцева, М. Мальська, В. Пархоменко, І. Рожко, М. Рутинський та ін. [1, 2, 3].

Мета дослідження – з'ясування сутності агротуристичних підприємств, що стимулюють розвиток сільських територій Карпатського регіону.

Для досягнення поставленої мети потрібно проаналізувати основні чинники стримування розвитку агротуризму в Карпатському регіоні.

Методи та організація дослідження. Для з'ясування проблемного поля обраної теми, визначення об'єкта, предмета і мети та обґрунтування отриманих результатів використано метод теоретичного аналізу й узагальнення даних літератури та мережі Інтернет.

Результати дослідження та їх обговорення. Ситуація, яка склалася на сьогодні в сільських регіонах України, а саме в Карпатському, потребує пошуку нових, стратегічних напрямів розвитку господарської діяльності для того, щоб надалі подолати економічні та екологічні проблеми, які є причиною кризового становища на сільських територіях. Основним чинником розвитку сільських територій в цьому регіоні є підвищення ефективності сільського господарства, тобто розвиток агротуризму та агротуристичних підприємств, а також поліпшення екологічної ситуації на селі.

Аграрний туризм пов'язаний з відпочинком в сільській місцевості. Цей вид туризму набуває поширення та популярності як серед міського, так і серед сільського населення. Міські жителі, які втомилися від стресів, шуму міста, загазованості, мають можливість відпочити в сільській місцевості, оселитися в садибах місцевих жителів, насолодитися природою та опанувати науку сільської праці.

У проекті Закону України “Про аграрний туризм та агротуристичну діяльність” вказано, що агротуризм – це вид туризму, як відпочинкового, так і пізнавального характеру, пов'язаний з використанням майна особистих селянських господарств, що передбачає здійснення агротуристичної діяльності під час тимчасового перебування туристів у сільській місцевості [1].

Майно сільських жителів, призначене для прийому агротуристів, називається агрооселею, або як вказано згаданому законі, сільська садиба. Проект Закону України “Про аграрний туризм та агротуристичну діяльність” дає таке визначення терміну: “Сільська садиба – розташований в сільській місцевості та пропонується для тимчасового розміщення туристів житловий будинок з присадибною земельною ділянкою, що є майном особистого селянського господарства. Сільські садиби повинні відповідати протипожежним, санітарним та іншим вимогам, передбаченим нормативними актами України для сільських будинків” [1].

Агротуризм можна назвати підприємницькою туристичною діяльністю, яка здійснюється на основі аграрних підприємств і сільських садиб та пов'язана із сільським господарством.

В українських селах є великий потенціал для розвитку агротуризму, завдяки якому можна створити комплексний туристичний продукт. Результатом цього розвитку є можливість реалізації власної продукції сільського господарства. Активізація агротуристичної діяльності спонукатиме до поліпшення благоустрою не лише агросадіб та присадибних територій особистих селянських господарств, а й вулиць і сіл загалом [2]. Так, буде підвищуватися культурно-освітній рівень місцевого населення, зростатимуть доходи місцевих жителів, будуть створюватися нові робочі місця, поліпшиться стан інфраструктури та благоустрій сільських агроосель. Отож варто зазначити, що аграрний туризм поліпшує економічну ситуацію на селі та має ряд інших переваг як для туристів так і для сільського населення, їх селянських господарств та сільських територій, оскільки позитивно на все це впливає (рис.1).

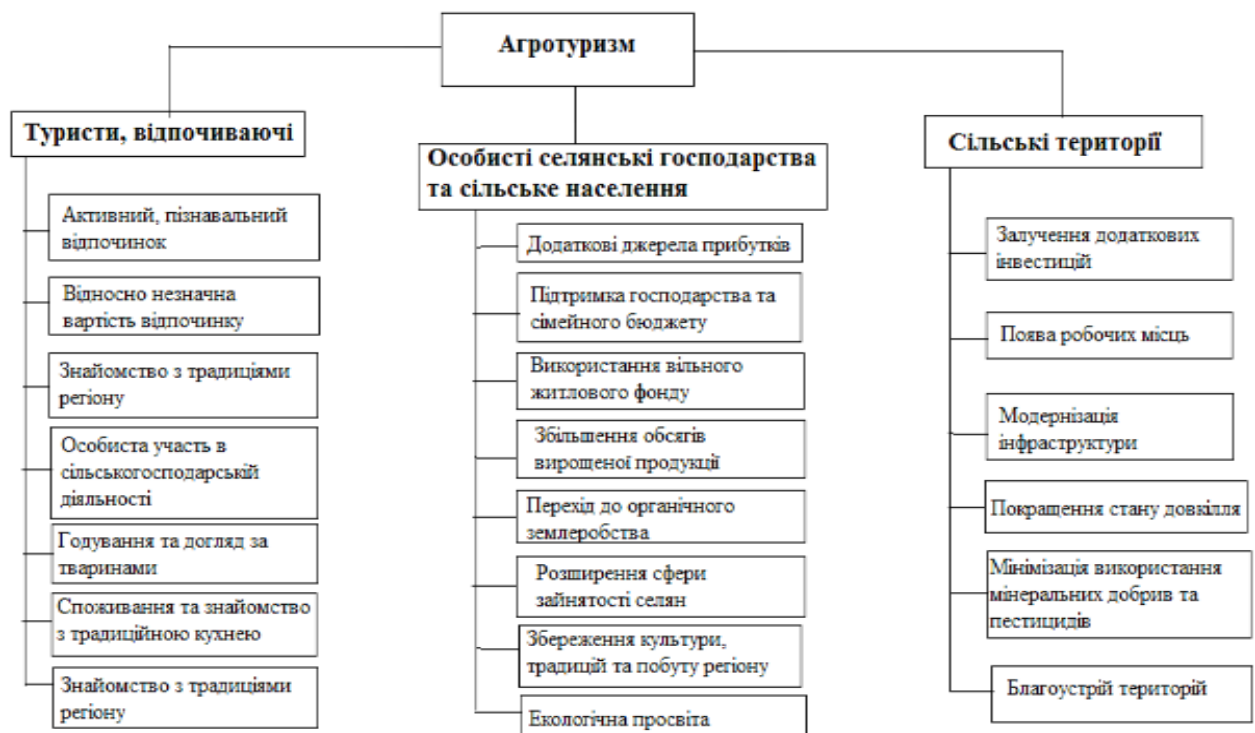

Рис. 1. Переваги та можливості розвитку агротуризму

Важливою проблемою на шляху до розвитку сільських територій є екологічна ситуація, яка склалася в селах Карпатського регіону. На жаль, на сьогодні, проблема екології в цьому регіоні є великою та потребує найшвидшого вирішення та подолання, адже саме екологія формує туристичну привабливість Карпатського регіону. Отож є декілька основних причин такої екологічної ситуації.

По-перше, відсутність чинних законів про охорону навколишнього середовища сільських територій та підзаконних актів для їхньої ефективної реалізації, постійно діючого державного контролю за виконанням законів про охорону природи та низький рівень екологічної освіти населення [3].

По-друге, природа сільських територій в цьому регіоні є вразливою до антропогенних навантажень. Основними причинами складної екологічної ситуації є нераціональне та неефективне користування лісовими ресурсами та надмірне вирубування лісів, що веде до зменшення лісистості території Карпатського регіону та становить велику небезпеку екології.

По-третє, надмірне вирубування гірських лісів, порушення їхньої структури, недотримання правил експлуатації лісосік призвело до порушення гідрологічного режиму та розвитку

ерозійних процесів у водозборах, що було визначальною причиною розвитку паводків. У результаті цього, після сильних опадів 2008 і 2010 років, у басейнах Дністра, Пруту та Тиси відбувалося катастрофічне піднімання рівня води, що призвело до підтоплень та затоплень територій Карпатського регіону [4]. Як наслідок, через таку негативну дію повені відбулося руйнування житлових будинків місцевих мешканців, масове підтоплення сільськогосподарських угідь та інших об'єктів життєзабезпечення населення.

Саме ці причини є наслідком такої екологічної ситуації на селі, а також вони поглиблюють негативний вплив на навколишнє середовище і завдають величезних економічних збитків.

Висновки. Отож, щоб розвивати агротуризм й надалі, необхідно підтримувати рівень екології на належному рівні. Потрібно вжити кардинальні заходи для захисту природу та раціонального використання природних ресурсів для того, щоб екологічна ситуація на селі поліпшилася.

Необхідно зазначити основні позитивні моменти розвитку агротуризму: створення нових робочих місць та зниження рівня безробіття міських та місцевих мешканців; можливість отримання сільським населенням додаткових доходів; розвиток і поліпшення інфраструктури сільської місцевості (благоустрій вулиць, доріг, агроосель) та аграрних підприємств; збереження та охорона природи; підвищення рівня життя населення і подолання бідності; популяризація української культури.

Україна має значний агротуристичний потенціал для розвитку цього виду туризму, оскільки на її території є достатня кількість рекреаційних ресурсів. Проте недостатнє використання цього потенціалу, а також нераціональне використання самих ресурсів та знищення природи обмежує можливість розвитку сільських територій і агропідприємств. Агротуризм може сприяти активізації сільськогосподарської діяльності, оскільки буде залучати трудові ресурси, буде поліпшуватися рівень інфраструктури, життєвий рівень населення, що у висновку поліпшить економічну ситуацію на селі.

Список літератури

1. Проект Закону України "Про аграрний туризм та агротуристичну діяльність".
2. Методичні рекомендації з управління агротуристичною діяльністю / За ред. В.М. Ісаєнка.– Київ, 2014. –71 с.
3. Криштанович С.В. Екологічні проблеми гірських територій України та шляхи їх розв'язання / С.В. Криштанович. – Львів : ЛРІДУ НАДУ при Президентові України, 2011. – С. 76–78.